

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ»

«Загальні засади педагогіки»

Методичні вказівки

до виконання практичних робіт з освітнього компоненту

«Педагогіка»

для студентів НТУ «ХПІ» денної форми навчання
спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Харків

НТУ «ХПІ»

2022

Методичні вказівки до виконання практичних робіт «Загальні засади педагогіки» з дисципліни «Педагогіка» для студентів НТУ «ХПІ» денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / Розр.: Борейко Н.Ю., Юшко О.В., Азаренкова Л.Л.- Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 14 с.

Розробники: Борейко Н.Ю., професор, к. пед. наук

Юшко О.В., професор, к. пед. наук

Азаренкова Л.Л., старший викладач

Рецензент: Бочкарев С.В., доцент, к. пед. наук, НТУ «ХПІ»

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені на засіданні кафедри «Фізичного виховання» НТУ «ХПІ».

Протокол № від « » 2022 р.

© НТУ «ХПІ», 2022

© Борейко Н.Ю., 2022

© Юшко О.В., 2022

© Азаренкова Л.Л.-., 2022

Методичні вказівки підготовлено для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» НТУ «ХП», які навчаються на освітньо-кваліфікаційною програмою підготовки бакалаврів.

Студентам представлено розподіл навчального часу та види навчальних занять з освітнього компоненту дисципліни «Педагогіка».

Надано перелік тем, види практичних занять з дисципліни, список джерел інформації.

Встановлено критерії оцінки виконання усіх видів практичної роботи.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1 Розподіл навчального часу за видами навчальних занять.....	6
2 Методика підготовки до практичних занять.....	6
2 Тематика практичних занять.....	6
3 Критерії оцінки результатів практичних робіт.....	11
Список джерел інформації.....	12
Додаток А.....	13

ВСТУП

Дані методичні вказівки укладені для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» і надають можливість забезпечити проведення навчального процесу з освітнього компоненту «Педагогіка» у очній, змішаній та дистанційній формі навчання.

Мета вивчення освітнього компоненту «Педагогіка» є отримання базових знань в області педагогіки та ознайомлення з основними напрямками та задачами педагогіки, міждисциплінарними зв'язками педагогіки з іншими науками, а також підготувати до педагогічної діяльності (проведення педагогічних досліджень, до організації навчально-тренувального процесу з фізичного виховання).

В результаті вивчення освітнього компоненту «Педагогіка» студенти повинні:

– **знати:**

- передумови виникнення і тенденції розвитку педагогіки;
- сутність педагогічного процесу;
- принципи педагогічної науки;
- методи педагогіки;
- історії педагогіки;
- сутність, зміст процесу виховання;
- основні закономірності та принципи виховання;
- методи, прийоми і засоби виховання;
- інноваційну спрямованість педагогічної діяльності;
- зміст освіти в сучасній школі;
- структуру та організацію процесу навчання;
- закономірності та принципи навчання;
- загальні методи навчання;
- форми організації навчання.

– **вміти:**

- використовувати методи науково-педагогічних досліджень;
- досліджувати педагогічний процес;
- робити аналіз педагогічної діяльності;
- використовувати отримані знання з педагогіки на практиці при вирішенні навчальних та професійних завдань.

– **отримати навички:**

- самостійної, пошукової та дослідницької роботи над навчальним та науковим матеріалом за темами дисципліни;
- практичної роботи з науковими ресурсами з педагогіки
- вирішення професійних завдань

Практичні заняття з освітнього компоненту «Педагогіка», призначені для поглибленого вивчення педагогічних проблем і відіграють важливу роль у формуванні навичок та застосуванні набутих знань. Практичні заняття

продовжують роботу, розпочату на лекціях. Якщо лекція закладає основи наукових знань в узагальненій формі, то практичні заняття мають на меті розширити, уточнити ці знання, виробити професійні навички.

Головна мета практичних занять — сприяння поглибленому засвоєнню студентами найбільш складних питань навчального курсу, спонукання студентів до колективного творчого обговорення, оволодіння науковими методами аналізу явищ і проблем, активізування до самостійного вивчення наукової та методичної літератури, формування навичок самоосвіти.

Практичні заняття розвивають наукове педагогічне мислення та комунікативні компетентності, дають змогу перевірити їх знання.

Семінар є основною формою практичного заняття для засвоєння лекційного матеріалу і обговорення питань, винесених для самостійного опрацювання. Семінар є елементом системи контролю знань, і в той же час структурним компонентом формування умінь і навичок підготовки.

Семінари мають різні види проведення:

- широка бесіда-дискусія, на основі раніше визначених питань;
- усні відповіді з наступним обговоренням;
- семінар-диспут (круглий стіл);
- мозковий штурм.

Кожен семінар є важливим засобом активізації мисленої діяльності. Проте, цей процес буде більш ефективним якщо кожному темі семінару буде супроводжувати творча праця. Творчість може бути ефективною при умові виконання відповідних підготовчих етапів:

- вивчення, осмислення рекомендованої літератури;
- аналіз педагогічного досвіду вчителів, викладачів, тренерів, а також різноманітних психолого-педагогічних спостережень;
- співставлення особистісного досвіду, отриманого в процесі навчання, із теоретичними знаннями, одержаними на лекції та в результаті вивчення рекомендованої літератури;
- теоретичні і практичні висновки з кожного питання плану семінару;
- визначення перспектив удосконалення майбутньої педагогічної діяльності..

1 РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Назва навчальної дисципліни	семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Екзамен
			Загальний обсяг	Аудиторних					
				Всього	У тому числі за видами навчальних занять			Самостійна робота	
					лекцій	лабораторних	практичних		
Педагогіка	5	5,0	150,0	60,0	16,0	-	44,0	90,0	1

2 МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Підготовка теоретичних питань до практичних занять передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання могли як розглядатися під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання.

Алгоритм підготовки.

1. Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути усі питання, зазначені у плані практичного заняття).
2. Візьміть у бібліотеці університету (читальному залі або на кафедрі) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
3. Визначте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання практичного заняття.
4. Прочитайте ці розділи.
5. Складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.
6. Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти.
7. Проаналізуйте, як опрацьований матеріал пов'язаний з іншими питаннями теми.
8. Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки по прочитаному матеріалу.
9. Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.
10. Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання. Ви можете це зробити, відповівши на тестові питання до теми або розв'язавши практичні завдання.

Конспектування першоджерел передбачає поглиблений розгляд окремих питань теми. Для конспектування можуть пропонуватися статті з фахових журналів, розділи монографій або підручників.

Алгоритм підготовки.

1. Прочитайте запропоноване першоджерело.
2. Правильно оформіть бібліографію першоджерела (автор, назва, вихідні дані).
3. Складіть план (простий або складний).
4. Виділіть для кожного пункту плану основні положення проблеми, яка висвітлюється у першоджерелі.
5. Представте прочитаний текст у вигляді тез або анотації, використовуючи, при потребі, схеми, таблиці, графіки тощо.
6. Для самоперевірки перекажіть статтю, використовуючи власний конспект.

Підготовка рефератів передбачає глибокий та детальний аналіз проблеми, винесеної у темі реферату.

Алгоритм підготовки.

1. Ознайомтеся з вимогами до реферату.
2. Підберіть літературу, у якій розкривається тема реферату. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
3. Складіть план реферату.
4. Опрацюйте літературні джерела, користуючись порадами до конспектування першоджерел.
5. Систематизуйте опрацьований матеріал відповідно до плану реферату.
6. Дайте власний критичний аналіз та оцінку висвітленої проблеми.
7. Оформіть реферат відповідно до вимог.
8. На основі реферату підготуйте усну доповідь на практичне заняття.

3 ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль I. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ.

Практичне заняття №1.

Тема: Поняття і категорії педагогіки.

Мета: засвоїти теоретико-методологічні підходи до вивчення педагогічних наук, предмета, основних понять та категорій педагогіки.

Професійна спрямованість: розвивати педагогічне мислення; набути уміння здійснювати категорійний аналіз педагогічних понять.

Основні поняття: педагогіка, виховання, освіта, навчання, розвиток, галузі педагогічної науки, міжпредметні зв'язки.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Визначити об'єкт та предмет педагогіки?
2. Розкрити основні поняття і категорії педагогіки?
3. Які галузі педагогіки виокремлені науковцями, визначити зв'язок педагогіки з іншими науками?
4. Які основні завдання педагогіки в сучасних умовах розвитку суспільства?
5. Які основні функції педагогіки?
6. Визначити спільні і відмінні риси основних понять педагогіки
7. Висловити аргументи на користь кожного з підходів щодо тлумачення педагогіки:
 - Педагогіка – це мистецтво
 - Педагогіка – це наука
 - Педагогіка – це система діяльності.
8. Проаналізувати зв'язки педагогіки з іншими науками?
9. **Дискусійне питання.** Чому діяльність педагога схожа на діяльність актора або режисера?

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102, 103, 116].

Практичне заняття №2.

Тема: Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічних досліджень.

Мета: засвоїти наукові підходи до розуміння педагогічних проблем, ознайомитися зі структурно-логічними етапами проведення педагогічного дослідження; формувати уміння та навички обрання методів проведення педагогічних досліджень.

Професійна спрямованість: розвивати наукове педагогічне мислення; виховувати професійну мотивацію на здійснення науково-педагогічних пошуків.

Основні поняття: наука, науковий підхід, наукове мислення, методи наукового дослідження з педагогіки, педагогічне дослідження, реферат, курсова робота, тези.

Види організації практичного заняття: усні відповіді з наступним обговоренням;

Питання для обговорення:

1. Довести, що педагогіка це наука.
2. Визначити взаємозв'язок між педагогічною наукою і педагогічною практикою.
3. Визначити основні джерела педагогічної науки.
4. Визначити чим відрізняється спостереження в повсякденному житті від науково методу дослідження?
5. Розкрити основні методи педагогічного дослідження і визначити, як їх обирати?
6. Охарактеризувати технологічні компоненти педагогічного

дослідження.

7. Надати характеристику основних форм студентської науково-дослідної роботи (реферат, тезивиступу на конференції, стаття, курсова робота, дипломна робота).
8. Визначити пріоритетні напрями педагогічних досліджень в Україні?
9. Проаналізуйте переваги та недоліки конкретних методів дослідження:
 - педагогічне спостереження, анкетування,
 - бесіда,
 - інтерв'ю,
 - узагальнення незалежних характеристик,
 - вивчення і аналіз документації,
 - вивчення продуктів творчості,
 - вивчення і узагальнення педагогічного досвіду.
 - педагогічний експеримент.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 50, 51, 61, 73, 80, 105, 107, 121, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102].

Практичне заняття №3.

Тема: Історія розвитку педагогіки.

Мета: сформувати у студентів систему знань про світовий історико-педагогічний процес та про місце української педагогіки в ньому; ознайомити із сучасними формами виховання і педагогічними течіями через їх історичний аспект; розкрити кращі здобутки педагогічної мудрості.

Професійна спрямованість: розвивати наукове педагогічне мислення; вивчити історичний підхід до вивчення педагогіки, формувати професійну мотивацію до вивчення педагогіки.

Основні поняття: історичний підхід, етапи розвитку педагогічної думки.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Дослідити історію світової педагогіки.
2. Виокремити етапи розвитку педагогіки.
3. Дослідити історію української педагогіки.
4. Розкрити основні проблеми розвитку педагогіки.
5. **Творче завдання.** Надати біографію відомого українського педагога і його основні педагогічні думки.
6. **Творче завдання.** Довести актуальність педагогічних ідей Г. Сковороди для сучасної української школи.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 30, 47, 48, 52 58, 59, 60, 63, 70, 76, 78, 79, 86, 87, 89, 90, 99, 102, 103, 104, 106, 107, 109, 114].

Практичне заняття №4.

Тема: Розвиток, формування та соціалізація особистості.

Мета: формувати компетентність виявляти та аналізувати потенційні можливості розвитку учнів, проектувати засоби розвитку особистості у навчально-виховному процесі.

Професійна спрямованість: набуття умінь аналізу факторів розвитку та соціалізації особистості.

Основні поняття: особистість; розвиток особистості; здібності; задатки; формування особистості; спадковість; середовище; соціалізація; обдарованість; талант; діяльність; спілкування; активність особистості.

Види організації практичного заняття: круглий стіл, мозковий штурм.

Питання для обговорення:

1. Надати поняття про розвиток і формування особистості дитини.
2. Визначити основні об'єктивні та суб'єктивні фактори розвитку та формування особистості.
3. Довести роль спадковості, соціального та природного середовищ у вихованні дитини.
4. Довести роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку особистості.
5. Назвати якості, що успадковуються дітьми від батьків.
6. Визначити які виховні функції соціального середовища?
7. Довести необхідність врахування особливостей вікового та індивідуального розвитку особистості в педагогічній діяльності
8. Надати характеристику процесу соціалізації особистості. Перелічити основні інститути соціалізації.
9. **Дискусійне питання.** Чи можливий всебічний розвиток особистості в умовах кризи?
10. **Мозковий штурм.** З'ясувати відмінності між поняттями «людина», «Індивід», «індивідуальність», «особистість».

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 32, 48, 59, 60, 63, 70, 77, 86, 87, 102, 103].

Практичне заняття №5.

Тема: Сутність педагогічного процесу як системи.

Мета: розкрити сутність і дати класифікацію педагогічних систем, дати поняття педагогічної системи і педагогічного процесу.

Професійна спрямованість: формування компетентності проектування цілісного педагогічного процесу, набути умінь здійснювати категорійний аналіз педагогічних понять.

Основні поняття: педагогічна система, педагогічний процес, рушійні сили, засоби, умови, прийоми та методи.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Визначити що таке система, які її ознаки?

2. Надати розуміння понять «система освіта» і «система виховання».
3. Охарактеризувати сутність поняття «цілісний педагогічний процес».
4. Визначити сутність, закономірності, принципи та рушійні сили педагогічного процесу.
5. Скласти структура педагогічного процесу.
6. Визначити етапи педагогічного процесу.
7. **Дискусійне питання.** Визначити в чому полягає ефективність здійснення навчання і виховання в єдності як цілісного педагогічного процесу?

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 36, 48, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102, 103].

Практичне заняття №6.

Тема: Система освіти і виховання в Україні.

Мета: отримати знання про мету, принципи, завдання, структуру системи освіти і виховання в сучасній Україні.

Професійна спрямованість: сформувати вміння аналізу і роботи з нормативними документами освіти.

Основні поняття: завдання система освіти, закон, нормативні документи, неперервна освіта.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризувати основні ланки системи освіти України.
2. Розкрити суть ступеневої і неперервної освіти в Україні.
3. Визначити освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні.
4. Охарактеризувати навчальні заклади як гімназія, училище, ліцей, консерваторія, університет.
5. Визначити основні нормативні документи, що стосуються освітнього процесу в Україні.
6. Проаналізувати основні положення Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про вищу освіту”, “Про позашкільну освіту”, Концепції «Нова Українська школа».

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 19 - 21, 40, 47, 48, 59, 60, 63, 70, 76, 86, 87, 102, 103, 108, 110].

Практичне заняття №7.

Тема: Сутність, закони та принципи виховного процесу.

Мета: актуалізація знань студентів основних педагогічних категорій і понять, розкриття діалектики закономірностей, законів та принципів сучасного українського виховання.

Професійна спрямованість: розвиток аналітичного педагогічного мислення.

Основні поняття: виховний процес, принципи виховання, закономірності і закони виховання.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Визначити пріоритети цінностей загальнолюдських, національних, громадянських, етнічних, родинних і особистісних морально-духовних.
- 2.
3. Визначити чинники, які впливають на виховання сучасних дітей
4. Визначити яких законів і принципів потрібно дотримуватися у виховній роботі зрізного віку?
5. Довести на прикладі різних суспільно-економічних формацій, що цілі виховання мають конкретно-історичний характер.
6. Розкрити зміст рушійних сил виховного процесу.
7. Побудувати логічну схему процесу виховання з його структурних елементів.
8. Довести, що сім'я як соціальний інститут має переваги у вихованні дитини
9. **Дискусійне питання.** У чому полягає суперечність виховання? В чому сутність гармонійного і всебічного розвитку особистості? Який ідеал сучасного виховання?

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 19 - 21, 40, 47, 48, 59, 60, 63, 70, 76, 86, 87, 102, 103, 108, 110].

Практичне заняття №8.

Тема: Наукові підходи та концепції виховного процесу.

Мета: сформулювати поняття про сутність, мету, завдання виховання, ознайомити з науковими підходами до організації виховного процесу, концепціями та програмами виховання.

Професійна спрямованість: набувати умінь робити аналіз державних документів, формувати навички обґрунтування своїх поглядів на мету виховання.

Основні поняття: мета виховання, виховний ідеал, концепція виховання.

Види організації практичного заняття: круглий стіл, мозковий штурм.

Питання для обговорення:

1. Визначити в нормативних документах, науково-педагогічній літературі ідеал, мету і завдання сучасного українського виховання.
2. Надати і розглянути основні підходи до виховного процесу.
3. Розглянути існуючі концепції виховного процесу.
4. **Дискусійне питання.** Визначити які ознаки ефективності виховного процесу?

Рекомендовані джерела інформації [1-15, 20, 22, 23, 29, 48, 59, 60, 63, 70, 71, 81, 86, 87, 102].

Практичне заняття №9.

Тема: Засоби, прийоми, умови виховного процесу.

Мета: сформувати умінь щодо застосування різноманітних засобів, прийомів у виховному процесі.

Професійна спрямованість: набувати компетенцій аналізу та застосування різних засобів та прийомів виховання, набути уміння здійснювати категорійний аналіз педагогічних понять.

Основні поняття: засоби виховання, прийоми виховання, умови виховання.

Види організації практичного заняття: усні відповіді з наступним обговоренням

Питання для обговорення:

1. Визначити із науково-педагогічної літератури педагогічні поняття «засіб виховання», «прийом виховання».
2. Розглянути існуючі засоби виховання.
3. Розглянути існуючі прийоми виховання.
4. .Визначити сприятливі умови для виховання дітей різного віку.
5. **Творче завдання.** Виписати у дві колонки якості людини, у першу – які найбільше цінні і імпонують, в другу – ті, що викликають несприйняття.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 41, 44, 46, 48, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102, 103, 111-113].

Практичне заняття №10.

Тема: Методи і форми виховання.

Мета: сформувати умінь щодо застосування різноманітних методів і форм у виховному процесі.

Професійна спрямованість: набувати компетенцій аналізу та застосування різних методів і форм виховання.

Основні поняття: методи виховання, форми виховання.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Визначити із науково-педагогічної літератури педагогічні поняття «метод виховання», «форми виховання».
2. Розглянути існуючі методи виховання.
3. Визначити, яку роль відіграє приклад у вихованні.
4. Охарактеризувати заходи, що сприяють поліпшенню відношень між педагогом і учнем.
5. Розглянути існуючі форми виховання.
6. **Дискусійне питання.** Чи згодні, що методи стимулювання і

мотивації виділені в окрему групу?

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 41, 44, 46, 48, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102, 103, 111-113, 115].

Практичне заняття №11.

Тема: Основні напрямки виховання.

Мета: отримати знання про напрямки виховання.

Професійна спрямованість: розвиток педагогічного мислення.

Основні поняття: розумове виховання, моральне виховання, патріотичне виховання, громадянське виховання, правове виховання, трудове виховання, економічне виховання, фізичне виховання, естетичне виховання.

Види організації практичного заняття: усні відповіді з наступним обговоренням

Питання для обговорення:

1. Перелічити напрями виховання.
2. із науково-педагогічної літератури педагогічні поняття «напрямок виховання».
3. Розглянути існуючі напрями виховання.
4. Визначити взаємозв'язок між різними напрямками виховання.
5. **Творче завдання.** Написати есе «Добре серце вчителя творить диво». за французьким художнім фільмом Кристофа Барат'є «Хористи» (2004).

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 53, 59, 60, 62, 63, 70, 81, 86,].

Практичне заняття №12.

Тема: Зміст, методи та форми розумового, морально-етичного, естетичного виховання.

Мета: сприяти засвоєнню студентами понять «розумове виховання», «морально-етичне виховання, «естетичне виховання» основних понять щодо їх мети, змісту, форм і методів виховання.

Професійна спрямованість: розвиток педагогічного мислення, набути уміння здійснювати категорійний аналіз педагогічних понять.

Основні поняття: зміст, методи, форми, розумове виховання, моральне виховання, естетичне виховання.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Розкрити зміст понять «інтелект», «світогляд».
2. Скласти таблицю інструментів (засоби, методи та форми) розумового виховання учнів різного віку .
3. Розкрити основні напрями розумового виховання.
4. Визначити взаємозв'язок між поняттями «естетика», «мораль».

5. Розкрити сутність понять «естетична культура», «естетичні почуття», «естетичний смак», «естетичні ідеали», «естетична діяльність», «естетична освіта».
6. Визначити завдання, зміст, методи та форми морально-етичного виховання.
7. Розкрити зміст, методи та форми естетичного виховання.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 59, 60, 63, 69, 70, 75, 86, 87, 102, 103].

Практичне заняття №13.

Тема: Зміст, методи та форми громадського, патріотичного, екологічного та економічного виховання.

Мета: сприяти засвоєнню студентами понять «громадське виховання», «патріотичне виховання», «економічне виховання» основних понять щодо їх мети, змісту, форм і методів виховання.

Професійна спрямованість: розвиток педагогічного мислення.

Основні поняття: зміст, методи, форми, громадське виховання, патріотичне виховання, екологічне виховання, економічне виховання.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Розкрити зміст понять «право», «патріотизм», «екологія».
2. Скласти таблицю інструментів (засоби, методи та форми) громадського виховання учнів.
3. Визначити завдання, зміст, методи та форми патріотичного виховання.
4. Розкрити зміст, методи та форми економічного виховання.
5. Розкрити зміст, методи та форми екологічного виховання.
6. **Творче завдання.** Розробити і представити систему роботи школи з формування екологічної культури учнів.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 59, 60, 63, 70, 75, 86, 87, 102].

Практичне заняття №14.

Тема: Зміст, методи та форми трудового та фізичного виховання.

Мета: сприяти засвоєнню студентами понять «трудове виховання», «фізичне виховання» основних понять щодо їх мети, змісту, форм і методів виховання.

Професійна спрямованість: розвиток педагогічного мислення, набути уміння здійснювати категорійний аналіз педагогічних понять.

Основні поняття: зміст, методи, форми, трудове виховання, фізичне виховання, основи здорового способу життя.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Скласти таблицю інструментів (засоби, методи та форми) трудового виховання дитини.
2. Розкрити сутність понять «фізична культура», «фізичний розвиток», «рухова активність».
3. Визначити завдання, зміст, методи та форми фізичного виховання.
4. Навести методiku організації здорового способу життя.
5. **Творче завдання.** Розробити і представити захід для дітей різного віку з профілактики шкідливих звичок.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 59, 60, 63, 70, 75, 86, 87].

Практичне заняття №15.

Тема: Позакласна та позашкільна виховна робота.

Планування виховної роботи

Мета: ознайомити зі змістом, формами і методами позакласної та позашкільної виховної роботи з учнями, видами планів виховної роботи.

Професійна спрямованість: сформувати системне бачення виховного процесу.

Основні поняття: позакласна виховна робота, позашкільна виховна робота, класна виховна година, планування виховної роботи

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Визначити особливості позакласної та позашкільної виховної роботи та форми її організації., в чому між ними різниця і однаковість?
1. Зазначити основні положення до планування виховної роботи.
2. Надати характеристику різних видів планів (перспективний, календарний, оперативний).
1. **Творче завдання.** Розробити і представити виховний захід: класну виховну годину.
2. **Творче завдання.** Розробити і представити програму спортивного гуртка певного спрямування. (Обґрунтувати доцільність вашого гуртка Запропонувати роботу щодо заохочення відвідування вашого гуртка Розробіть програму вашого гуртка на одну чверть. Охарактеризуйте зміст кожного заняття.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 35, 48, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102].

Практичне заняття №16.

Тема: Учнівський колектив. Організація учнівського самоврядування.

Мета: розкрити розуміння самоврядування як засобу виховання учнів, впливу учнівського самоврядування на розвиток особистості,

засвоєння технології організації життя колективу на основі колективних творчих справ.

Професійна спрямованість: формувати професійно-педагогічні уміння педагогічного супроводу самоврядування, вибору педагогічно доцільної системи методів педагогічної допомоги класному колектив відповідно поставлених завдань.

Основні поняття: колектив, етапи розвитку колективу, учнівське самоврядування.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Визначити сутність, ознаки, функції колективу.
2. Зазначити етапи розвитку колективу.
3. Надати поняття про самоврядування.
4. Окреслити зміст та форми педагогічної допомоги учням в розвитку учнівського самоврядування.
5. Визначити , які чинники сприяють зміцненню колективу?
6. Визначити роль вчителя в формуванні і існуванні учнівського колективу?
7. **Дискусійне питання.** В чому виховний вплив колективу на особистість?
8. **Творче завдання.** Розробити методичне забезпечення діяльності органів самоврядування: «Положення про мера (президента) школи», закони, заповіді школи, присяга президента школи, девіз, емблема школи, «Положення про кращий клас», «Положення про кращого учня року».

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 35, 48, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 102, 103, 109].

Практичне заняття №17.

Тема: Класний керівник. Система роботи з батьками

Мета: розкрити систему виховної роботи класного-керівника та особливості взаємодії із батьками учнів.

Професійна спрямованість: формувати професійно-педагогічні уміння класного-керівника та взаємодіяти з батьками.

Основні поняття: клас, класний керівник, форми роботи класного керівника, родинне виховання, взаємодія з батьками.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Визначити сутність, функції класного керівництва.
2. Зазначити основні права і обов'язки класного керівника.
3. Зазначити основи педагогічної взаємодії з батьками
4. Надати характерні риси українського родинного виховання та визначити його проблеми.

5. **Дискусійне питання.** В чому сутність батьківської допомоги школі?
6. **Творче завдання.** Розробити план роботи класного керівника. Написати есе «Класний керівник 21 сторіччя».
7. **Творче завдання.** Розробити орієнтовну тематику лекцій та бесід із батьками на півріччя.
8. **Творче завдання.** Розробити анкету для виявлення взаємовідносин між дітьми та батьками.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 16, 20, 48, 59, 60, 63, 70, 84-86, 87, 98, 102, 103].

Модуль 2. Теорія освіти і навчання Дидактика. Школознавство Практичне заняття №18.

Тема: Дидактика. Сутність процесу навчання. Зміст освіти.

Мета: розкрити сутність, закономірності, принципи та рушійні сили процесу навчання, ознайомити зі змістом освіти та його джерелами.

Професійна спрямованість: розвивати системне бачення процесу навчання

Основні поняття: дидактика, клас, процес навчання, структура, закономірності, принципи процесу навчання, навчальні плани, програми, підручники, посібники.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Визначити сутність, функції процесу навчання.
2. Визначити структура процесу навчання
3. Охарактеризувати закономірності та принципи навчання
4. Розкрити сутність понять «зміст освіти», «стандарт освіти», від яких чинників вони залежать?
5. **Дискусійне питання.** Які фактори впливають на цілі та зміст освіти в загальноосвітній школі?
6. **Творче завдання.** Вивчити державні нормативні документи, які відображають зміст освіти.
7. **Творче завдання.** Охарактеризувати основні ідеї Я.А. Коменського за його книгою «Велика дидактика».

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 17, 18, 20, 25, 37, 42, 48, 54, 59, 60, 63, 70, 86, 87, 95, 102, 103].

Практичне заняття №19.

Тема: Особливості освітньої системи України. Сучасні види і концепції навчання.

Мета: розкрити особливості освітньої системи України., ознайомити з сучасними видами і концепціями навчання.

Професійна спрямованість: розвивати системне бачення процесу навчання

Основні поняття: дидактика, освітня система України, концепція, сучасність, види навчання.

Види організації практичного заняття: круглий стіл, мозковий штурм.

Питання для обговорення:

1. Визначити особливості освітньої системи України.
2. Охарактеризувати основні проблеми сучасної школи.
3. Обґрунтувати способи та умови застосування методів та прийомів проблемно-розвивального навчання.
4. Довести доцільність діалогічного, евристичного, дослідницького методів викладання.
5. Охарактеризувати основні ознаки дистанційної освіти. Закономірності та принципи навчання
6. **Дискусійне питання.** Шляхи реформування сучасної освіти.
7. **Дискусійне питання.** Проблемна ситуація як умова пізнавальної активності учнів.
8. **Творче завдання.** Розробити дистанційне заняття з фізичного виховання.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 19, 20, 24, 26, 42, 48, 59, 60, 63, 64, 70, 76, 86, 87, 95, 96, 97, 102, 103, 108, 111].

Практичне заняття №20.

Тема: Методи, прийоми, засоби та форми навчання.

Мета: розкрити поняття методи, прийоми, засоби та форми навчання.

Професійна спрямованість: розвивати системне бачення процесу навчання, уміння вибору методів, прийомів та засобів навчання.

Основні поняття: методи навчання, прийоми навчання, засоби навчання, види навчання.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Визначити сутність методів, форм і прийомів навчання
2. Надати класифікацію методів навчання.
3. Проаналізувати особливості застосування різних методів та засобів навчання.
4. Дослідити, як пов'язані між собою методи та прийоми навчання.
5. Надати класифікацію уроків.
6. **Дискусійне питання.** Урок - основна форма організації навчання?
7. **Творче завдання.** Визначити шляхи підвищення ефективності занять.
8. **Творче завдання.** Розробити урок з фізичної культури.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 27, 28, 30, 33, 34, 38, 39, 43, 45, 48, 49, 57, 59, 60, 66, 63, 70, 83, 86-88, 100-102, 103, 110].

Практичне заняття №21.

Тема: Здійснення контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів. Індивідуалізація і диференціація навчання.

Мета: розкрити поняття контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів, види і форми контролю, оцінювання успішності учнів, індивідуалізація і диференціація навчання.

Професійна спрямованість: розвивати системне бачення процесу навчання, уміння оцінювати навчально-пізнавальну діяльність учнів, та здійснювати індивідуальний підхід до учнів.

Основні поняття: контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів, індивідуалізація навчання, диференціація навчання.

Види організації практичного заняття: бесіда-дискусія

Питання для обговорення:

1. Визначити сутність функції контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.
2. Обґрунтувати підходи до вибору сучасних підходів до оцінювання успішності учнів.
3. Надати поняття «індивідуалізації» та «диференціація навчання», та визначити їх значення для особистісного розвитку учня.
4. **Дискусійне питання.** У чому полягає готовність педагога до індивідуалізації та диференціації навчання.?
5. **Дискусійне питання.** Сучасні системи оцінювання учнів. Переваги та недоліки.
6. **Творче завдання.** Розробити і обґрунтувати систему оцінювання в фізичному вихованні.

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 59, 60, 63, 70, 74, 75, 86, 87, 91,94, 102, 103].

Практичне заняття №22.

Тема: Управління педагогічними системами. Сучасний педагог, його діяльність і професійний розвиток.

Мета: розкрити структуру управління освітою, та особливості діяльності сучасного педагогу.

Професійна спрямованість: розвивати управлінські якості та професійні компетентності.

Основні поняття: школознавство, управління освітою, менеджмент в освіті, педагог.

Види організації практичного заняття: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Визначити чим зумовлена необхідність управління системою освіти.
2. Обґрунтувати принципи управління сучасною системою освіти.
3. Проаналізувати структуру управління освітою.
4. Пояснити необхідність демократизації в управлінні освітою.

5. **Дискусійне питання.** Довести доцільність інспектування навчальних закладів.
6. **Творче завдання.** Довести доцільність планування роботи різних ланок управління освітою.
7. **Творче завдання.** Визначити склад адміністрації школи майбутнього

Рекомендовані джерела інформації [1-13, 20, 48, 59, 60, 63, 65, 67, 70, 72, 82, 86, 87, 98, 102, 103].

4 КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

Оцінка рівня підготовленості студентів під час складання екзамену з дисципліни складається з оцінок, одержаних за відповідь на теоретичне питання і виконання практичних завдань, і оцінюються за результатами відповідей на кожне з питань відповідної теми за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1):

Таблиця 1

Шкала оцінювання

№ з/п	Критерії	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
1	Практична робота виконана ретельно і свідомо у повному обсязі, проведено ґрунтовний аналіз усіх результатів, сформовані чіткі висновки. Студент має системні, глибокі знання, практичні уміння, виявляє неординарні творчі здібності, вміє формулювати і визначати шляхи розв'язування проблеми, виявляє власне ставлення до них Витримані усі вимоги до оформлення роботи.	90-100	A	відмінно
2	Практична робота проведена у повному обсязі. Аналіз результатів не цілісний, не сформовані головні висновки, не закінчені (або відсутні). Студент має глибокі знання, практичні уміння, здатний аргументовано і творчо використовувати їх у нестандартних ситуаціях, вміє формулювати і визначати шляхи розв'язування проблеми. Незначні помилки до вимог до оформлення роботи.	82-89	B	добре
3	У практичній роботі проведена частина завдань, частковий аналіз, сформовані висновки не чіткі, роботи надані не своєчасно. Незначні помилки до вимог до оформлення роботи.	74-81	C	
4	Практична робота проведена частково, або виконане тільки одне завдання, відсутній аналіз (або не має взаємозв'язку до результатів роботи), висновки не відповідають дійсності (або відсутні зовсім). Значні помилки до вимог до оформлення роботи.	64-73	D	задовільно
5	У практичній роботі надано тільки доповідь (або частка). Відсутність другого	60-63	E	

	завдання. Значні помилки до вимог до оформлення роботи.			
6	Практична робота виконана не за зразком та критеріями, має не завершений вигляд щодо пунктів виконання. Значні помилки до вимог до оформлення роботи.	35-59	FX	незадовільно
7	Практична робота відсутня	0-34	Е	

СПИСОК ДЖЕРЕЛІНФОРМАЦІЇ

1. Аббас Н. Принцип педагогіки партнерства. Програма модернізації та розвитку НВК на 2019-2024 рр. / Н. Аббас // Директор школи. – 2021. – № 1-2 (865-866). – С.64-117.
2. Аксьонова Г., Борлак Л. Педагогіка партнерства НУШ : тренінгові заняття / Г. Аксьонова, Л. Борлак // Методист. – 2021. – № 1-2. – С.80-87.
3. Аксьонова Г., Борлак Л. Очно-дистанційне методичне об'єднання. «Співпраця закладів дошкільної освіти та початкової школи через організацію спільного дистанційно-очного методичного об'єднання в умовах упровадження дистанційної освіти» / Г. Аксьонова, Л. Борлак // Методист. – 2021. – №1-2. – С. 68-79.
4. Алексюк А. Загальні методи навчання в школі. – К.: Рад. шк., 1973. – 255 с.
5. Алексюк А. М. Принцип, закономірності, закон у педагогіці // Рад. шк. – 1980.–№12. – С 31–35.
6. Аналіз уроку: збірник / упоряд. Н.Мурашко. – К.: Шкільний світ, 2008. – 128 с.
7. Антоненко А. Соціалізація школяра. Можливості дистанційної освіти / Антоненко// Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С.36-39.
8. Ажаренкова О. Viber. Як перетворити соцмережу на платформу для дистанційного навчання / О. Ажаренкова // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С.40-43.
9. Ахунова Л. Підходи до проблемного навчання на уроках біології / Л. Ахунова // Біологія. – 2021. – № 3-4 (879-880). – С.6-9.
10. Бачурська Т., Голобокова О. Технології соціальної згуртованості суб'єктів освітнього процесу : Workshop для педагогів закладів освіти / Т. Бачурська, О. Голобокова // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С. 44-53.
11. Бережна А. Можливості дистанційної освіти школярів : корисні онлайн-посилання на допомогу школярам і вчителям / А. Бережна // Інформатика. – 2021. – № 1-2. – С. 70-75.

- 12.Бережна А. Дистанційна освіта: ресурси для учнів та вчителів / А. Бережна // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С.54-55.
- 13.Бех І.Д. Принципи інноваційної освіти // Освіта та управління. – 2005. – №8. –С. 3-4.
- 14.Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Наук.-метод, посіб. – К: ІЗМН,1999. – 203 с.
- 15.Бондар В.І. Дидактика: підруч. для студ. вищ. пед. навч. закл. – К.: Либідь, 2005. – 264 с
- 16.Борлак Л. Організація дистанційної освіти. Досвід роботи освітнього закладу / Л. Борлак // Управління освітою. – 2021. – № 1-2. – С. 60-73.
- 17.Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – К.: Укр. видавнича спілка, 1997. – 441 с.
- 18.Ващенко Г. Виховний ідеал. – Полтава: Полтавський вісник, 1994. – 191с.
- 19.Виховна робота в закладах освіти України. Випуск II. Зб. нормативних документів та метод. рекомендацій. – К.: ІЗМН, 1998. – 355 с.
- 20.Вергун О. Дистанційне навчання: історія та сучасність / О. Вергун // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С. 60-65.
- 21.Вишинська Н. Чому не всяка похвала – корисна, або Як мотивувати дитину розвиватися / Н. Вишинська // Заступник директора школи. – 2021. – № 2. – С. 56-60.
- 22.Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. – Дрогобич: Коло, 2003. – 528 с.
- 23.Вовк Л.П., Кузьмінський А.І., Омельяненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання–Прес, 2006. – 423 с.
- 24.Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посібник. 3-тє вид., стер. – К.: Академвидав, 2009.– 616 с.
- 25.Галузьяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: Навч. посібник– Вінниця: ДП «Держ. картографічна фабрика», 2007. – 400 с.
- 26.Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
- 27.Гомоннай В.В. Антологія педагогічної думки Закарпаття (XIX–XX ст.). –Ужгород: Вид.-во «Закарпаття», 1992. – 291 с.
- 28.Дидактика современной школы / За ред. В.А.Онищука. – К.: Рад. шк., 1987. – 321 с.
- 29.Довідник класного керівника: Збірник документів / Ред. кол. П.М.Щербаков(голова) та ін. – К., 1996. – 238 с.
- 30.Дорожкіна С. Інструментальні засоби для дистанційних уроків : платформи та інструменти / С. Дорожкіна // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С.56-59.
- 31.Дроб'язко П.І. Українська національна школа: витоки і сучасність. – К.: Академія, 1997. – 181 с.

32. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є.. Методика викладання педагогіки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., в яких здійснюється підгот. пед. працівників – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2008. – 492 с.
33. Енциклопедія освіти / Акад.пед.наук України; головний ред. В.Г.Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
34. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
35. Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посібник для студентів вищих пед. навч. закладів, 2-е вид. К.: КНТ, 2008. – 528 с.
36. Заставська Ю. Виклики онлайн-навчання: соціалізація учнів на уроках інформатики в умовах карантину / Ю. Заставська // Інформатика. – 2021. – № 1-2. – С. 76-83.
37. Зайченко І.В. Педагогіка / підручник – К.: Ліра-К. 2016. – 608 ї.
38. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання, 2007. 447 с.
39. Іващенко І. І. Від ефективних управлінських рішень – до якості освітнього процесу в умовах нової української школи / І. І. Іващенко // Priority directions of science and technology development: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (22-24 листопада 2020 року). – Київ, 2020. – С. 471-479.
40. Ігнатенко Н. Реалізація ідей технології проблемного навчання при вивченні історії у закладі загальної середньої освіти / Н. Ігнатенко // Історія в рідній школі. – 2021. – № 1. – С.21-23.
41. Ігнатович С.І., Туряниця В.В. Якість роботи вчителя: кваліметричний підхід. Ужгород, 2001. – 141 с.
42. Ільченко Т. Мотиваційна бесіда з випускником / Т. Ільченко// Заступник директора школи. – 2021. – № 5. – С. 4-8.
43. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. для студ. / С.Г. Карпенчук; ред. Т.М. Коліна, Л.О. Біда. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2005. – 341 с.
44. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1993. – 320 с.
45. Качан О.А., Філатова А. С. Пізнавальний та виховний вплив ігрових технологій едьютейменгу й гейміфікації на розвиток мотивації школярів до занять фізичною культурою та спортом / О. А. Качан, А. С. Філатова // Фізичне виховання в рідній школі. – 2021. – № 1. – С. 16-25.
46. Книга керівника навчально-виховного закладу: Довідково-методичне видання / Упоряд. Б.М.Терещук, В.В.Скиба. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 688 с.
(http://www.torsing.com.ua/files/books_full/biblioteka_vchitelya/kniga_kerivnika_navchalnogo_zahody.pdf)

- 47.Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навч. посібник.-е вид., перероб. і допов. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 240 с.
- 48.Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. – Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 604 с.
- 49.Кондрашова Л.М. Сборник педагогических задач. – М.: Просвещение, 1987.– 144 с.
- 50.Конституція України (основний закон). – К., 1997
- 51.Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
- 52.Костюк Г.С. Навчально–виховний процес і психічний розвиток особистості. –К.: Рад. школа, 1989. – 608 с.
- 53.Кравець В.П.. Історія української школи і педагогіки. Курс лекцій: Навчальний посібник. – Тернопіль, 1994. – 360 с.
- 54.Кравець В.П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: Навч.посіб. – Тернопіль, 1996. – 436 с.
- 55.Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень:навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – К: Кондор, 2006. – 206 с.
- 56.Кузь В.Г., Руденко Ю.Д., Сергійчук З.О. Основи національного виховання.Концептуальні положення. – К.: ІСДО, 1993. – 109 с.
- 57.Лахненко І. Як провести самооцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освіти / І. Лахненко // Заступник директора школи. – 2021. – № 1. – С. 11-17.
- 58.Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. М.: Педагогика, 1981.– 186 с.
- 59.Літіченко О. Спілкуємося з батьками вихованців онлайн: шість корисних сервісів / О. Літіченко // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2021. – № 1. – С. 34-36.
- 60.Лисенко Н. 7 порад батькам щодо навчання вдома / Н. Лисенко // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С. 78-81.
- 61.Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. – 2-е вид., випр. та доп. – Харків: ОВС, 2002. – 400 с.
- 62.Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
- 63.Марушкевич А.А. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях) : Навчальний посібник / А.А.Марушкевич, Є.С.Спіцин, Н.В. Кошечко. К: ЦП «Комиринт». 2020 – 91с.
- 64.Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навч. посібник.– К., 2009. 656 с.
- 65.Мешко О., Янкович О., Мешко Г. Короткий виклад курсу «Історія українськоїшколи і педагогіки»: Навч. посібник. – Тернопіль, 1999. – 95 с.

66. Овадюк О. Система оцінювання здобувачів освіти: компоненти, вимоги, само оцінювання / О. Овадюк // Заступник директора школи. – 2021. – № 1. – С. 19-22.
67. Овадюк О. Система оцінювання здобувачів освіти: як оцінити реалізацію вимоги 2.1 / О. Овадюк // Заступник директора школи. – 2021. – № 1. – С. 23-27.
68. Овадюк О. Внутрішній моніторинг результатів навчання: як оцінити реалізацію вимоги 2.2 / О. Овадюк // Заступник директора школи. – 2021. – № 1. – С. 28-32.
69. Овадюк О. Формування відповідальності учнів за результат навчання: як оцінити реалізацію вимоги 2.3 / О. Овадюк // Заступник директора школи. – 2021. – № 1. – С. 33-36.
70. Освітні технології: Навч.-метод, посібник / О.М. Пехота та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
71. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка – К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 228 с.
72. Педагогіка: Баз. посібник / кол. авторів за ред. І.Ф. Прокопенко – Харків: Фоліо. 2015 – 572 с.
73. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 700 с.
74. Педагогіка / За ред. М.Д. Ярмаченка. – К.: Вища школа, 1986. – 544 с.
75. Псатій А. Проблемне навчання. Як відкривати знання разом з учнями / А. Псатій // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2021. – № 1-2. – С. 6-17.
76. Педагогічна майстерність: Підруч. / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. – 397 с.
77. Педагогічна мудрість віків: навч. посіб. / уклад. В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський. – К.: Знання, 2009. – 411 с. – (Навч.-метод. комплекс з педагогіки).
78. Підласий І.П. Як підготувати ефективний урок. – К.: Вища шк., 1989. – 320 с.
79. Полонский В.М. Понятийно-терминологический аппарат педагогики // Педагогіка. – 1999. – № 8. – С. 16-23.
80. Практикум з педагогіки: Навч. посібник: Вид. 3-тє, доп. і перероб. / За заг. ред. О.А. Дубасенюк. – К.: Центр навчальної літератури», 2004. – 464 с.
81. Практична педагогіка. 99 схем і таблиць / автори-уклад. Н.П. Наволокова, В.М. Андрєєва. – Х.: ВГ «Основа», 2008. – 117 с.
82. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X– поч. XX ст.): Нариси / Відп. ред. М.Ярмаченко. – К.: Рад. школа, 1991. – 384 с.
83. Староста В.І. Методологічні аспекти психолого-педагогічного дослідження: Навч.-методичний посібник. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2008. – 68 с.

84. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання. – Ів.–Франківськ, 1996.
85. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: Знання, 2005. – 309 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
86. Ступарик Б. Національна школа: витоки, становлення: Навч.-метод. пос. – К.: ІЗМН, 1998. – 336 с.
87. Ступарик Б. Шкільництво Галичини (1772–1939 рр.). – Івано-Франківськ, 1994. – 143 с.
88. Сучасні системи вищої освіти: порівняння для України / В.Зубко; Нац.ун-т «Києво-Могилянська академія». – К.: КМ Akademia, 1997. – 290 с.
89. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – К.: Рад. школа, 1978. – 263 с.
90. Сухомлинський В.О. Вибрані твори. В 5-ти т.Т.1 (Зміст.: Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Духовний світ школяра. Методика виховання колективу). – К.: Рад. школа, 1976 – 654 с.
Т.2 (Зміст: Формування комуністичних переконань молодого покоління. – Як виховати справжню людину. Сто порад учителеві). – К.: Рад. школа, 1976 – 670 с. Т.3 (Зміст: Серце віддаю дітям. Народження громадянина. Листи до сина. Виховувати громадянина). – К.: Рад. школа, 1977. – 670 с.
Т. 4 (Зміст: Павлиська середня школа. Розмова з молодим директором школи). – К.: Рад. школа, 1977. – 638 с.
91. Харченко Н. Мотивація дітей : формуємо натхнення до навчання / Н. Харченко // Сучасна школа України. – 2021. – № 1-2 (349-350). – С. 30-45.
92. Харченко Н. 37 прийомів для мотивації на уроках. Як сформувані бажання вчитися / Н. Харченко // Трудове навчання. – 2021. – № 1-2 (157-158). – С. 88-101.
93. Харченко Н. Дистанційне навчання: переваги, можливості, ризики: бліцопитування / Н. Харченко // Управління освітою. – 2021. – № 1-2. – С.22-25.
94. Химинець В.В., Стрічик П.П., Качур Б.М., Талапканич М.І. Освіта Закарпаття: Монографія. – Ужгород: «Карпати», Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2009. – 464 с.
95. Хлівецька А. Мотивація учнів в умовах дистанційного навчання / А. Хлівецька // English. – 2021. – № 5-6 (773-774). – С. 46-50.
96. Харчук Т., Никисла Н., Лазебна Т. Мотиваційний компонент: практикум із використання в освітньому процесі / Т. Харчук, Н. Никисла, Т. Лазебна // Початкова освіта. – 2021. – № 11-12(899-900). – С. 6-28.

97. Чайка В. Педагогіка (тестові завдання). Навч. посібник для студ. вищих пед. закладів освіти. – Тернопіль: ТДПУ, 2000. – 168 с.
98. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов: Учебное пособие – М.: Логос, 2002. – 432 с.
99. Ушинський К. Людина як предмет виховання. Спроба антропологічної антропології // Вибр. пед. твори: У 2 т. – К., 1982. – Т. 1.
100. Фіцула М.М. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 560 с.
101. Федоренко Ю. А. Організація інформаційного простору в умовах дистанційного навчання / Ю.А. Федоренко // Географія та економіка в рідній школі. – 2021. – № 1. – С. 5-6.
102. Цаприка А. Самореалізація дитини в умовах дистанційного навчання / А. Цаприка // Завуч. – 2021. – № 1-2 (667-668). – С.32-35.
103. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 5-те вид. – К.: Знання, 2006. – 307 с.
104. Щербань П.М. Прикладна педагогіка. – К.: Вища школа, 2002. – 214 с.
105. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.
106. Ясулайтіс В.А. Дистанційне навчання: методичні рекомендації / А. Ясулайтіс. – Київ : МАУП, 2005. – 72 с.

Деякі електронні адреси для пошуку інформації

107. www.mon.gov.ua
108. www.library.edu-ua.net/
109. www.nbuv.gov.ua
110. www.ukped.com
111. <http://enc-dic.com/pedagogics>
112. www.pedmir.at.ua
113. <http://pedagogika.at.ua/>
114. <http://paidagogos.com>
115. www.uapravo.net
116. ["www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)

«Загальні засади педагогіки»

Методичні вказівки

до виконання практичних робіт для студентів НТУ «ХПІ» спеціальності 017

«Фізична культура і спорт» з освітнього компоненту «Педагогіка»

У авторській редакції

Кафедра фізичного виховання

НТУ «ХПІ»

2022